ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ 16-17 ਅਕਤੂਬਰ 1973 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਮਤਾ :-

ਸਿਧਾਂਤ

1. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਪ੍ਰਗਟਾਊ ਹੈ ਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ ਮਨੁੱਖ ਗਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰੇਮ - ਤੱਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਉਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ।

2. ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਮ ਜਪੋ, ਕਿਰਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੰਡ ਛਕੋ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਉਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ।

ਮਨਰੋਥ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੰਤਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਦਾ ਤੱਤਪਰ ਰਹੇਗਾ ।

1. ਗੁਰਮਤਿ ਤੇ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਨਾਸਤਕਤਾ ਤੇ ਮਨਮੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਹਾਰ ।

2. ਸਿੰਘਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਥਕ ਆਜ਼ਾਦ ਹਸਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਕਾਲ ਘੜਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਜ਼ਬੇ ਤੇ ਕੌਮੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਓ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਜਵਲਤ ਹੋ ਸਕੇ ।

3. ਕੰਗਾਲੀ, ਭੁੱਖ - ਨੰਗ ਤੇ ਥੁੜ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਤੇ ਚੰਗੇ ਨਿਜਾਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦੌਲਤ ਤੇ ਉਪਜ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਵੰਬ ਤੇ ਲੁੱਟ - ਖਸੁਟ (ਐਕਸ - ਪਬਾਇਟੇਸ਼ਨ) ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ।

4. ਗੁਰਮਤਿ ਆਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ, ਛੂਤ - ਛਾਤ ਤੇ ਜਾਤ - ਪਾਤ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ।

5. ਮੰਦੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਓ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅਰੋਗਤਾ ਦਾ ਵਾਧਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਜਾਗੇ ਤੇ ਉਹ ਕੌਮੀ ਬਚਾਉ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕੇ ।

ਅੰਕ ਪਹਿਲਾ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮ - ਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਉਤੇ ਫਕਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਮਨੋਰਥ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗਾ :-

(ੳ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਵਾਹਿਦ ਹਸਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲਾਣਾ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਉਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕਰਾਉਣਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਾਕਫੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਅਮਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ।

(ਅ) ਗੁਰਮਤਿ, ਸਿੱਖ ਫਲਸਫਾ, ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਤੇ ਚੰਗੇ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਤਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੋਇਆ ਕਿ ਹਰ ਥਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ।

(ੲ) ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਖੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਤਾਣ ਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਕੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਦਾ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਆਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ।

(ਸ) ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਵੰਧ ਦਾ ਰਿਵਾਜ਼ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ।

(ਹ) ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਲਿਖਾਰੀਆਂ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਕੌਤ ਵਲੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੁਰਬੇ, ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਰਹਿਣੀ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ।

(ਕ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੋਹਣਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਾਉਣੀ । ਜਿਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ - ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਹਦਾਇਤਾਂ ਭੇਜਦੇ ਰਹਿਣਾ ।

(ਖ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਛਪਾਈ ਤੇ ਨਵੀਨ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸਮਾਂ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਹੋਰ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲਥਾ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਵਧੀਆ ਸਾਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ।

(ਗ) ਇਕ ਨਵਾਂ ਸਰਬ - ਹਿੰਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਣਾਉਣ ਬੰਨਣਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਧੇਰੇ ਸੁਚੱਜਾ ਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਜਨਕ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਜਿਹਾ ਕਿ ਉਦਾਸੀ, ਨਿਰਮਲੇ ਆਦਿ ਮੁੜ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਨਿਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਣ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਤਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ।

(ਘ) ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰੋਕੇ ਸਾਰੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਰਹੁ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨਾ ਨੂੰ ਜੁੜਦਾ ਅਤੇ ਅਸਰ ਭਰਪੂਰ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ।

(ਙ) ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ।

ਅੰਕ ਦੂਜਾ

ਰਾਜਸ਼ੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ

ਪੰਥਕ ਰਾਜਸੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਿਸ਼ਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਦਸਮ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ 'ਮਨ ਮੰਦਰ' ਵਿੱਚ ਉਕਰਿਆ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ 'ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦਾ ਬੋਲ ਬਾਲਾ' ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਜਨਮ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦੇਸ਼ ਕਾਲ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ ।

ਇਸ ਪਰਯੋਜਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ

1. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਯਤਨ ਤੇ ਜਦੋ - ਜਹਿਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ

(ੳ) ਜਿਹੜੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਕੇ ਤੇ ਜਾਣ - ਬੁੱਝ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚੋਂ ਡਲਹੌਜ਼ੀ, ਅੰਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪਿੰਜੌਰ, ਕਾਲਕਾ ਅਤੇ ਅੰਬਾਲਾ ਸਦਰ ਆਦਿ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਹਿਸੀਲ, ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਦਾ 'ਦੇਸ਼' ਨਾਮੀ ਸਿਲਾਕਾ, ਕਰਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਗੂਹਲਾ ਬਲਾਕ ਤੇ ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਟੋਹਾਂਨਾ ਸਬ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਰਤੀਆ ਬਲਾਕ ਤੇ ਸਰਸੇ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਗੰਗਾਨਗਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ 9 ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਤੁਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇੰਤਜਾਨੀਆ ਇਕਾਲੀ ਬਣ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁੱਰਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ।

(ਅ) ਇਸ ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਦਖਲ ਕੇਵਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਡੀਫੈਂਸ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤਾਰ ਡਾਕ ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮਹਿਕਮੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ

ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ । ਇਹਨਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣਾ ਕੋਟਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਤਨਾਸਬ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਦ ਆਪ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰੇ ।

(ੲ) ਪੰਜਾਬੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਸਣ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁਅਸਰ ਤਹੱਫਜ਼ਾਤ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ।

2. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਹ ਵੀ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਡਰਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੋਵੇ ।

3. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਉਲੀਕੀ ਹੋਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਸਖਤ ਨਖਿਧ, ਨਿਕੰਮੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ । ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਅਮਨ ਪਾਬੰਦੀ ਉਤੇ ਅਧਾਰਤ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਮੁਆਫ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ । ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਇਹ ਨੀਤੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਗਲਜੋਟੀ ਹੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ ।

4. ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਧੱਕਾ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਰ - ਅਸਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣਾ ਅਤੇ ਜਦੋ - ਜਹਿਦ ਕਰਨਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅੰਗ ਹੈ । ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਿਕਮਾਂ ਡੀਫੈਂਸ ਦੀ ਹਰ ਬਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤੀ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ । ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਹ ਵੀ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਰਪਾਨ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ।

5. ਮਹਿਕਮਾ ਡੀਫੈਂਸ ਦੇ ਸਾਬਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਬੇਹਤਰ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਮਾਕੂਲ ਰਿਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਨਾਸਬ ਤੁਹੱਫਜਾਂਤ ਦਿਵਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਸਵੈ - ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਵੈ - ਅਭਿਮਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪੁਰ ਅਸਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣਾ ਪਰਮ ਕਰਤੱਵ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ।

6. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਸਤਰੀ ਜਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਖਲਾਖੀ ਜ਼ੁਰਮ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਛੋਟੇ ਸ਼ਸਤਰ ਰਿਵਾਲਵਰ ਬੰਦੂਕ ਤਥਾ ਪਿਸਤੌਲ ਰਾਈਫਲ ਤੇ ਕਾਰਬਾਈਨ ਤੇ (ਸਮਾਲ ਆਰਮਜ਼) ਆਦਿ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੋਵੇ ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕੇਵਲ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਫੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇ ।

7. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਪੀਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਮੁੱਦਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ ।

ਅੰਕ ਤੀਜਾ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪਾਲਿਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਜੋ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 17 ਅਕਤੂਬਰ 1973 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ।

ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਉਹਲੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਪਰ ਸਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆਂ ਦਾ ਘੁੰਡੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਮੁੱਖ ਲੀਡਰ ਵੱਡੇ - ਵੱਡੇ ਵਾਪਾਰੀਆਂ, ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਜਾਰੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ

ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਸਹੀ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 29 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਉਨੱਤੀ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮਾਣਿਆ ਹੈ । ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਦੀ ਵੀ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹਰ ਯਤਨ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਇਸ ਜੁਟ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੋਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਧਨ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਅਣ - ਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪੱਛੜੇ ਹੋਏ ਬੇ - ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਜਾਰਿਆਂ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੱਧ - ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 80 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਰੀ ਭੋਂ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਗਰੀਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ।

ਇਸ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪਾਲਿਸੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੋ - ਸਧਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦੌਰ । ਇੱਕ ਹੱਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਰੀ - ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਹੱਥ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਉਪਜ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇ । ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮੱਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਭੋਂ - ਰਹਿਤ ਮੁਜਾਰੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਰਹਿਣੀ - ਬਹਿਣੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਯਕੀਨੀ ਲਿਆਵੇ । ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ।

(ੳ) ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਵਿਚਲੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਉਪਜ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਭੋਂ - ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ । ਭੋਂ - ਹੱਦਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਅਜੋਕੀ ਵਿਧਾਨਕਾਰੀ () ਤੇ ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨੂੰ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਫੀ ਪਾਵਰ ਦੇ ਲਿਹਾਜ ਨਾਲ ਪੱਕਾ ਨੀਯਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਾਹਿਕਾਂ (“) ਨੂੰ ਭੋਂ ਦਾਰੀ ਦੀ ਪਰਪਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਭੋਂ - ਰਹਿਤ ਮੁਜਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਭੋਂ ਤੇ ਵਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਹਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਾਹੀ ਯੋਗ ਭੋਂ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਅਣਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਭੋਂ ਦੀ ਵੇਚ (ਬੈ) ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

(ਅ) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੇ ਆਧੁਨੀਕਰਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰੇਗਾ ਕਿ ਮੱਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਬਿਜ਼ਲੀ, ਪਾਣੀ, ਬੀਜ਼, ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਜਨਤਕ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ (“) ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਲਾਭ ਉਠਾਈਏ ।

(ੲ) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਮੱਧ ਦਰਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਤੇ ਨੀਯਤ ਹੋ ਜਾਣ । ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਕੀਮਤਾਂ ਨੀਯਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜ - ਸ੍ਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

(ਸ) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਨ ਵਪਾਰ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕੌਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸ੍ਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅੰਨ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਥੋਕ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸ੍ਰਕਾਰੀ ਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਕਦਮ ਉਠਾਏਗਾ ।

(ਹ) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੂਡ - ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ । ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੂਡ - ਜ਼ੋਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ।

(ਕ) ਥੀਨ - ਡੈਮ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਖਾਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਲੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਿਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਹੋਰ ਸੱਸਤੀਆਂ ਹੋਣ । ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਐਟਮੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਪਲਾਂਟ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ - ਮਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ।

(ਖ) ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਨਹਿਰੀ ਸੰਚਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ - ਸੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਜੇਕਟਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਉਦਯੋਗ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉਦਯੋਗ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ (ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਦਾਨ) ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ ਕੌਮੀ ਲਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਖੱਪਤਕਾਰ ਦੀ ਉਦਯੋਗ ਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਾਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੁੱਟ - ਖਸੁੱਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ।

ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਦੇਸ਼ਿਕ ਅੰਸਤੁਲਨ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕੇ ਜਿਹੜਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਭੇਦ - ਭਾਵ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸਦਕਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ।

ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਘੱਟ ਜਾਵੇ । ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਪਤੀਆਂ (ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰਾਂ) ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕੇ । ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੌਮੀਕਰਣ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਕਮ ਪੇਂਡੂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਣ ਲਈ ਨੀਯਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ । ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪਰਿਵਾਹਿਨ (9-) ਦੇ ਅਗਾਂਹ - ਵਧੂ ਕੌਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ।

ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਲਕ ਯੋਗ ਜੁਆਨ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਨ ਦੇ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਕੇਡਫ) ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦੀ ਸਮੂਚੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਲਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੜ੍ਹੋਂ ਪੁੱਟੇ ਜਾਣ । ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਟੈਕਸ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਾਟ ਸੁਖਾਲੀ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ । ਅਜੋਕੀ ਟੈਕਸ - ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮੀਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ - ਵੱਡੇ ਬਚਾਓ ਦੇ ਰਾਹ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਮਲੀ ਕਰਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ।

ਕਾਮੇ, ਮਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਲੋਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਮੇ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਿਮਨ ਲਿਖਿਤ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ।

(ੳ) ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਲੋੜ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਘੱਟੋ - ਘੱਟ ਵੇਤਨ ।

(ਅ) ਸ੍ਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਹਿਣੀ - ਬਹਿਣੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਧਾਰ ।

(ੲ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਘੱਟੋ – ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਬਾਰੇ ਪੁਨਰ – ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੇਤਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ।

(ਸ) ਮੌਜੂਦਾ ਲੇਬਰ ਵਿਧਾਨਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਕਿ ਕਾਮਿਆਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਰਹਿਣੀ – ਬਹਿਣੀ ਯਕੀਨਨ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ।

(ਹ) ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਘਰ ਲਵਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਉਠਾਣੇ ।

ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਹੋਵੇ । ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੂਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ – ਘੱਟ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਨਿਪੁਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਨੌਕਰੀ ਦੇਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਖਰਚ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੂਕਾਰਾਂ ਅੱਧੋ – ਅੱਧ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ । ਇਹ ਭੱਤਾ ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਦਰਾਂ ਤੇ ਹੋਵੇ :-

ਮੈਟਰੀਕੁਲੇਟ ਅਤੇ ਨਿਪੁਨ ਕਾਰੀਗਰ ਰੁਪਏ 50

ਬੀ. ਏ. ਰੁਪਏ 75

ਐਮ. ਏ. ਰੁਪਏ 100

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਰੁਪਏ 150

ਹੋਰ ਨਿਪੁਨ ਕਾਰੀਗਰ ਰੁਪਏ 50

65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜਵੰਦ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਢੇਪਾ ਪੈਂਨਸ਼ਨ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਅਣਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਣੂਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮਿਆਰ ਉਹਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਉਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆ ਜਾਣ । ਇਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਨ ਸਸਤੇ ਦਰਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਅੰਕ ਚੌਥਾ

ਵਿਦਿਅਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ, ਸੁਘੜ, ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ, ਅੱਡੋ – ਅੱਡ ਹੁਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੀਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦਰਦਾਨ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਮਨਰੋਥ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ :-

1. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਮਾਹਿਰਾਂ, ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ, ਫਿਲਾਸਫਰਾਂ, ਕਵੀਆਂ, ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੀ ਬਹੁਮੁਲੀ ਪੂੰਜੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ।

2. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆ ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ।

3. ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੇਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਧਣੋ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਬਦਲਕੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦਮ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਿੱਤੇ ਤੇ ਲੱਗ ਸਕੇ ।

4. ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

5. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ।

6. ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਵਿਦਿਆ ਵੱਲ ਉਚੇਚਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਊਕਲਰ ਫਿਜ਼ਿਕਸ ਤੇ ਸਪੇਸ ਸਾਇੰਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ।

7. ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਉਚੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਉਦਮ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਖਿਲਾੜੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਤਵਯ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਆਰਥਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ

'ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵੇਹਲੇ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਲਾਉਣਾ, ਹਰ ਮੂੰਹ ਲਈ ਰੋਟੀ, ਹਰ ਤਨ ਲਈ ਕੱਪੜਾ, ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਕਾਨ, ਚੜਨ ਲਈ ਸਵਾਰੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਸੀਲੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਗੈਰ ਜੀਵਨ ਅਧੂਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ।'

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਉਹ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਹੈ | ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖ ਕੇ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇਂ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ | ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1978 ਵਿਚ ਜੋ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਤੇਰਾਂ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਲਈ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਠਾਹਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ ਸੀ | ਮਗਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇ ਵਜ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਡੱਕ ਦਿਤਾ | ਸੰਤ ਜੀ ਨੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਛਡਾਉਣ ਲਈ ਮੋਰਚਾ ਲਾਇਆ ਸੀ | ਜਦੋਂ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ | ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਜੋ ਅਕਾਲੀ ਸਨ , ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਪੂਰੀ ਨਹਿਰ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਓਥੇ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਾਜੋ ਸਮਾਨ ਲਿਆ ਕੇ ਸੰਤਾਂ ਪਾਸ ਮੰਜੀ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ | ਫੇਰ ਇਹ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਸਿਰਦਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਈ. ਸੀ. ਐੱਸ. ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਮਨਵੌਣੀਆਂ ਇਹੋ ਹੀ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਉੱਦੇਸ਼ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਸੀ | ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਇਹ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਿਕਟੇਟਰ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ "ਬਾਦਲ" ਟੌਹੜਾ" ਸੀਨੀਅਰ ਸਭ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ | ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੀਚ ਸੁਨ ਕੇ ਸਭ ਜਥੇ ਜੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ | ਪੇਸ਼ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਸਿਰਦਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਬਿਖੁ ਮਹਿ ਅਮ੍ਰਿਤ ਵਿਚੋਂ :

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿਖ ਕੌਮ ਸਤਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਸਾਲਾਂ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੌਮ (ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਨੇਂ) ਇੰਝ ਤਸਲੀਮ ਕੀਤੀ ਹੈ | (ਭਾਵ :- ਤੀਜੀ ਕੌਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਸਿਖ ਕੌਮ ਦਾ ਇਹ ਰੁਤਬਾ , ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਧਰ ਤੇ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਾਂਸ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਇਟਲੀ , ਰੂਸ , ਚੀਨ, ਤਿਬਤ, ਪਰਸ਼ੀਆ(ਇਰਾਨ), ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ , ਨੇਪਾਲ , ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਹਾਦਰ, ਫੋਰਟ ਵਿਲੀਅਮ , ਕਲਕੱਤਾ ਵੱਲੋਂ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਧ ਤਕ , ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੁਲਕ ਛਡ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਫਰੰਗੀ ,ਹਿੰਦੂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਵੱਲੋਂ , 20 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਧ (1947 ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਪਹਿਲੇ) ਤਸਲੀਮ ਕੀਤਾ ਭਾਵ ਕਬੂਲਿਆ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖ ਇਕ ਵਖਰੀ ਕੌਮ ਹੈ |

ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੁਲਕ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1950 ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਧੱਕੜ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂ ਕੌਮ ਨੇਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਠੋਸਿਆ , ਜਿਸ ਨੇਂ ਕਿ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਲਖਣਤਾ ਤੋਂ ਸਖਣੇ ਕਰ ਦਿਤਾ ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲਿਆ ਕੇ , ਬੇ ਸਿਰ-ਪੈਰੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ , ਹਰ ਹੀਲੇ ਡੁੱਬ ਜਾਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਤੱਕ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ |

ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਖਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਲਿਹਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤੋੜ ਕੇ , ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਜਕੜ ਕੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਦ ਕਿ 1950 ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਲਿਖਣ ਵਕਤ ਉਸ ਸਭਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇਂ , ਅਜਿਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ | (1950 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਓਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਕਨੂੰਨ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 25 ਲਿਖੀ ਗਈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖ ਕੋਈ ਵਖਰੀ ਕੌਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਹੈ | ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਦ

ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੋਣ ਲਗੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਿਖ ਕੌਮ ਦੇ ਐਮ. ਪੀਜ. ਨੇਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 25 ਗਲਤ ਹੈ | ਸਿਖ ਇਕ ਵਖਰੀ ਕੌਮ ਹੈ ਓਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੀ , ਮਗਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ | ਜੋ ਗੱਲ ਸਿਰਦਾਰ ਜੀ ਨੇਂ ਵਾਅਦੇ ਬੇਲਿਹਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕਹੀ ਹੈ ਉਹ ਇਓਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਪਰ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇਂ ਸਿਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਕ ਵਖਰੀ ਕੌਮ ਮੰਨਿਆ ਹੈ | ਮਗਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨੇਹਰੂ ਜਿਸ ਨੇਂ 1946 ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਚ ਇਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਵਾਲਾ ਖਿੱਤਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਸਾਡੇ ਸਿਖ ਭਰਾ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਰਹਣਗੇ | ਜਦੋਂ ਵੰਡ ਦੇ ਬਾਦ ਸਿਖਾਂ ਦਾ ਵਫਦ ਨੇਹਰੂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗੱਲ ਤਾਲ ਦਿੱਤੀ ਕੇ ਹੁਣ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਗਏ ਨੇਂ ਅਤੇ ਜੋ ਸਿਖ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੇਲ ਵੱਲੋਂ ਜਰਾਇਮ ਪੇਸ਼ਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸਤਕਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ | ਇੰਞ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਿਸਾਹ ਘਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)

(ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ :- ਸਿਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਜ਼ਿੱਲਤ ਭਰੀ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚੋਂ ਬਚਾਉਣ ਤੇ ਅਜਾਦ ਹੋਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਹਨ , ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਣ ਨਾਲ ਜਿਊਣ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਣਖ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਸਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਣ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹਕ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਸਕਣ | ਇਸ ਲਈ ਸਿਖ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ , ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਨਾ ਦੇਰ ਕੀਤਿਆਂ , ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਖੁਦ ਮੁਖਤਿਆਰ ਖਿੱਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ , ਜਿਥੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਵਜੋਂ ਸਿਖ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਮੁਖ ਤੇ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਤਸਲੀਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ | (ਇਹ ਮੰਗ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ)

ਦੂਸਰਾ , ਇਸ ਖੁਦ ਮੁਖਤਿਆਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ , ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਰਨਾਲ , ਥਨੇਸਰ , ਅਤੇ ਅੰਬਾਲਾ ਜਿਲ੍ਹੇ , ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਕਾਂਗੜਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੇਤ , ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਪਿੰਜੌਰ , ਕਾਲਕਾ , ਡਲਹੌਜ਼ੀ , ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਦੇਸ਼ ਸਿਰਸਾ , ਗੂਹਲਾ, ਰੱਤੀਆ , ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਗੰਗਾਨਗਰ ਜਿਲ੍ਹਾ , ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਖਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁਖ ਆਬਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਪੁਸ਼ਤੀ ਸਿਖ ਇਲਾਕੇ , ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟੁਟ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਖੁਦ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿਖ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ |ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ , ਇਸ ਖੁਦ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿਖ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲੇ , ਸੁਰਖਿਆ , ਕਰੰਸੀ ਅਤੇ ਆਮ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਥ ਵਿਚ ਰਖਣ ਖਾਤਿਰ , ਆਪਣਾ ਅੰਦ੍ਰੂਨੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਪ ਘੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇ |

ਨੋਟ :- ਮਤੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕੁਛ ਵਿਊ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੇ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨੇਂ ਓਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰੈਕਟ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੇਂ ਜੀ | ਇਹ ਹੈ ਸਾਡੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਰੂਪ ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੇਂ ਫੌਲੋ ਕੀਤਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਦਾ ਇਸ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹਾਂਗੇ | ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਿ ਫ਼ਤੇਹ

History

Presentation in 1973

After the tenure of chief ministers Gurnam Singh and Parkash Singh Badal in the Punjab, newly demarcated in 1966, Sikhs, as represented by their premier political party, the Shiromani Akali Dal, were able to capture only one seat at the elections to Indian parliament in 1971 from Punjab's 13 seats. In the Punjab Assembly, following the March 1972 Punjab election, their tally was reduced to 24 seats out of 117, and the Punjab Government passed into the hands of the Congress Party, with Giani Zail Singh as chief minister.

Following this defeat, the Akali Dal appointed a sub-committee on 11th December 1972, to reflect upon the situation and to reiterate and clarify the party platform. The 12-member committee consisted of Surjit Singh Barnala, Gurcharan Singh Tohra, Jiwan Singh Umranangal, Gurmeet Singh, Dr. Bhagat Singh, Balwant Singh, Gian Singh Rarewala, Amar Singh Ambalavi, Prem Singh Lalpura, Jaswinder Singh Brar, Bhag Singh, and Major General Gurbakhsh Singh of Badhani. The first meeting of the sub-committee took place at Amritsar. The venue then shifted to Chandigarh where the committee completed its task in ten successive meetings. Counsel was available to the sub-committee of Sirdar Kapur Singh, whose impress was carried by the draft emerging from its deliberations. The document was adopted unanimously by the working committee of the Shiromani Akali Dal at a meeting held at Anandpur Sahib on 16-17th October 1973 and came to be known as the Anandpur Sahib Resolution.

Anandpur Sahib Resolution Adopted in 1978

The Anandpur Sahib Resolution was endorsed in the form of a succession of resolutions at the 18th All India Akali Conference of the Shiromani Akali Dal at Ludhiana on 28-29th October 1978.

The resolution included both religious and political issues. It asked for recognising Sikhism as a religion separate from Hinduism. It also demanded that power be generally devoluted from the Central to state governments, and more autonomy to Punjab.

Apart from defining the basic postulates and principles of policies and its ultimate goal, the open session of the General House of the Shiromani Akali Dal, held at Ludhiana, also traced the outlines of the long-term socio-economic and cultural aims and objectives of the Party, for the attainment of which it adopted twelve sub-resolutions. A closer analysis of these sub-resolutions shows that while the core of the basic resolutions passed by its working committee at Anandpur Sahib in 1973, namely attainment of special Constitutional state for the Sikhs to ensure their growth in accordance with their own socio-spiritual traditions and tenets was fully endorsed by the General House of the Shiromani Akali Dal, the scope of the greater autonomy to the state of Punjab for the aforesaid purpose was widened to include all the states. Thus, the shape and scope of the Anandpur Sahib resolution as it finally emerged out of the Ludhiana meet of the Shiromani Akali Dal envisages:

1. The attainment of pre-eminence of the Khalsa through special constitutional safeguards and powers for the Sikhs.

2. Greater autonomy to all the states by recasting the Centre-State relations on the basis of limited powers for the Centre.

1980s

Despite the resolution declaring its goals within the context of the state, and leaving the powers of Foreign Relations, Defence, Currency and General Communications subject to the jurisdiction of the central government, Indira Gandhi, the leader of the Akali Dal's rival Congress, viewed the Anandpur Sahib Resolution as a secessionist document.

The document reached prominence in the 1980s when the Akali Dal and Jarnail Singh Bhindranwale joined hands to launch the Dharam Yudh Morcha in 1982 in order to implement the Anandpur Sahib Resolution. Thousands of people joined the movement, feeling that it represented a real solution to demands such as a larger share of water for irrigation and the return of Chandigarh to Punjab.

Anandpur Sahib Resolution 1973

The document was adopted unanimously by the working committee of the Shiromani Akali Dal at a meeting held at Anandpur Sahib on 16-17th October 1973.

Basic Postulates

1. The Shiromani Akali Dal is the very embodiment of the hopes and aspirations of the Sikhs and as such is fully entitled to its representation. The basic postulates of this organization are human co-existence, human welfare and the ultimate unity of all human beings with the Lord.

2. These postulates are based upon the three great principles of Sri Guru Nanak Sahib Ji, namely Naam Japo, Kirat Karo, and Vand Chhako, i.e. meditation on God's Name, honest labour, and sharing the fruits of this labour with the needy.

Purposes

The Shiromani Akali Dal shall ever strive to achieve the following aims:

1. Propagation of Sikhism, its ethical values and code of conduct to combat atheism.

2. Preservation and keeping alive the concept of distinct and sovereign identity of the Panth and building up of appropriate condition in which the national sentiments and aspirations of the Sikh Panth will find full expression, satisfaction and facilities for growth.

3. Eradication of poverty and starvation through increased production and more equitable distribution of wealth as also the establishment of a just social order sans exploitation of any kind.

4. Vacation of discrimination on the basis of caste, creed or any other ground in keeping with basic principles of Sikhism.

5. Removal of disease and ill health, checking the use of intoxicants and provision of full facilities for the growth of physical well-being so as to prepare and enthuse the Sikh Nation for the national defence.

Point 1

For the achievement of the aforesaid purposes, the Shiromani Akali Dal owned it as its primary duty to inculcate among the Sikh religious fervour and a sense of pride in their great socio-spiritual heritage through the following measures:

1. Reiteration of the concept of unity of God, meditation on His Name, recitation of Gurbani, inculcation of faith in the holy Sikh Gurus as well as in Guru Granth Sahib and other appropriate measures for such a purpose.

2. Grooming at the Sikh Missionary College the Sikh youth with inherent potential to become accomplished preachers, ragis, dhadis and poets so that the propagation of Sikhism, its tenets and traditions and its basic religious values could be taken up more effectively and vigorously.

3. Initiating Sikhs into the Sikh faith (by giving Amrit) on a mass scale with particular emphasis on schools and colleges wherein the teachers as well as the taught shall be enthused through regular study circles.

4. Revival of the religious institution of dasvandh among the Sikhs.

5. Generating a feeling of respect for Sikh intellectuals including writers and preachers, who also would be enthused to improve upon their accomplishments.

6. Streamlining the administration of the gurdwaras by giving better training to their workers. Appropriate steps would also be taken to maintain gurdwara building in proper condition. The representatives of the party in the Shiromani Gurdwara Prabandhak Committee would be directed to pull their weight towards these ends.

6. Making suitable arrangements for error free publications of gurbani, promoting research in the ancient and modern Sikh history, translating holy gurbani into other languages and producing first-rate literature on Sikhism.

7. Taking appropriate measures for the enactment of an All India Gurdwaras Act with a view to improving the administration of the gurdwaras throughout the country and to reintegrate the traditional preaching sects of Sikhism like Udasis and Nirmalas, without in any way encroaching upon the properties of their maths.

8. Taking necessary steps to bring the Sikh gurdwaras all over the world under a single system of administration with a view to running them according to the basic Sikh forms and to pool their resources for the propagation of Sikhism on a wider and more impressive scale.

9. Striving to free access to all those holy Sikh shrines, including Nanakana Sahib, form which the Sikh Panth has been separated, for their pilgrimage and proper upkeep.

Point 2

Political Goal

The political goal of the Panth, with any doubt, is enshrined in the Commandments of the Tenth Lord, in the pages of Sikh history and in the very hear of the Khalsa Panth, the ultimate aim of with is the pre-eminence of the Khalsa (KHALSA JI KE BOL BALE).

The fundamental policy of the Shiromani Akali Dal is to seek the realization of this birth right of the Khalsa through the creating of a geographical entity and a constitutional set-up of its own.

For the attainment of this aim:

1. The Shiromani Akali Dal is determined to strive by all possible means to:

(a) Have all those speaking areas, deliberately kept out of Punjab, such as Dalhousie in Gurdaspur district, Chandigarh, Pinjore, Kalka and Ambala Sada, etc. in Ambala district, the entire Ina tahsil of Hoshiarpur district, Shahabad and Guhia blocks of Karnal district, Tohana sub-tahsil, Ratia block and Sirsa tahsil of Hissar district and six tahsils of Ganganagar district in Rajasthan, merged with Punjab to constitute a single administrative unit wherein the interests of Sikhs and Sikhism are specifically protected.

(b) In this new Punjab (as in all other stated) the Centre's interference would be restricted to Defence, Foreign Relations, Currency and Communications, all other departments being in the jurisdiction of Punjab (and other states) which would be fully entitled to frame their own Constitution. For the aforesaid departments of the Centre, Punjab (and other states) would contribute in proportion to their respective representation in Parliament.

(c) The Sikhs and other minorities living outside Punjab should be adequately protected against any kind of discrimination against them.

2. The Shiromani Akali Dal would also endeavour to have the Indian Constitution recast on real Federal principles with equal representation at the Centre for all the States.

3. The Shiromani Akali Dal strongly denounces the Foreign policy of India as framed by the Congress Party. It is worthless and highly detrimental to the interest of the country, its people and mankind at large. Shiromani Akali Dal shall extend its support only to such policies as are based upon the principles of peace and national interest. It strongly advocates a policy of peace with all neighbouring countries, particularly those which have within their borders Sikh population and Sikh shrines. The Akali Dal is of the firm view that the foreign policy of India should in no case be one of playing second fiddle to any other country.

4. The Shiromani Akali Dal shall firmly resist and discrimination against any Sikh (or even other) employees of the Centre or State government [on the basis of his caste or creed]. It shall also endeavour to maintain the traditional position of the Sikhs in all the wings of the Defence services and needs of the Sikh army personnel shall be adequately taken care of by the Panth. The Shiromani Akali Dal shall also ensure that kirpan is accepted as an integral part of the uniform of the Sikhs in the Army.

5. It shall be the primary obligation of the Shiromani Akali Dal to help rehabilitate ex-servicemen of the Defence forces in the civil life, and for such a purpose it would extend them every help to enable them to organize themselves and raise their voice in an effective way to gain adequate safeguards and concessions for an honourable and dignified life.

6. The Shiromani Akali Dal is of the firm opinion that all those persons, including women, who have not been convicted of any criminal offence by a court of law should have the right to possess any type of small arm like revolvers, guns, pistols, rifles, carbines, etc., without any license, the only obligation being their registration.

7. The Shiromani Akali Dal seeks ban on the sale of liquor and all other kinds of intoxicants, and shall press for a ban on the consumption of intoxicants and smoking in public places.

Point 3

The Economic Policy and Programme of The Shiromani Akali Dal

As adopted by its Working Committee on 17th October, 1973 at its meeting held at Sri Anandpur Sahib:

Although the mainstay of the Indian economy is agriculture and all those political powers who claim to raise social structure on the basis of justice cannot afford to ignore this fact, yet this is a hard fact that the levers of economic powers, continue to be in the hands of big traders, capitalists and monopolists. Some marginal benefits might have accrued to other classes, but the benefits of economic growth have been reaped by these categories during the last 26 years after Independence. The political power has also been misappropriated by these classes which are wielding the same for their own benefits. As such, any peaceful attempt to usher in a new era of social justice would have to break the economic and political strongholds of these categories of the people.

The Shiromani Akali Dal strongly advocates that the growing gulf between the rich and the poor, in the urban and rural areas both, should be abridged but, it is of the firm opinion that, for such a purpose, the first assault would have to be made on the classes who have assumed all the reins of economic power in their hands. In rural areas, the Akali Dal determined to help the weaker classes, like the scheduled castes, backward classes, landless tenants, ordinary labourers, the poor and

middle-class farmers. For such a purpose, it stands for meaningful land reforms which envisage a ceiling of 30 standard acres and the distribution of excess land among the poor farmers.

The motto of the Shiromani Akali Dal is to provide employment for all, requisite food and clothing for all, a house to live in, suitable transport and to create means to fulfil all those necessities of a civilized life without which life appears incomplete.

As such, the economic policy of the Shiromani Akali Dal shall endeavour to achieve the following objectives:

Agriculture Sector

During recent years the agriculture sector has witnessed land reforms and green revolution. The Shiromani Akali Dal undertakes to enrich the green revolution by an increase in yield per acre. It shall also ensure perceptible improvement in the standard of living of all rural classes, more particularly of the poor and the middle-class farmers, as also the landless labourers. For such a purpose it plans to work on the following lines:

a) Introducing land reforms and measures for increasing agricultural production with a view to remove the growing gap between the rich and the poor. For such a purpose the existing legislation on land ceiling would have to be revised and a firm ceiling of 30 standard acres per family would have to be enforced with proprietary rights to the actual tillers. The excess land would be distributed among the landless tenants and poor farmers, while the cultivable government land unused shall be distributed among the landless classes, especially the scheduled castes and tribes. While distributing such lands the interests of Harijans and landless labourers would be particularly taken care of. The Akali Dal would also consider the possibilities of allowing the tenants to service loans by mortgaging the land under their plough, as also prohibiting the scheduled castes/tribes and backward classes from mortgaging the land distributed among them.

b) The Shiromani Akali Dal shall work for the modernization of farming and would also try to enable the middle class and poor farmers to seek loans and inputs made available by different agencies.

c) The Shiromani Akali Dal shall try to fix the prices of the agricultural produce on the basis of the returns of the middle-class farmers. Such prices would be notified well before the sowing seasons and only the State government would be empowered to fix such prices.

d) The Shiromani Akali Dal stands for complete nationalization of the wholesale trade in food grains through the establishment of State agencies.

e) The Shiromani Akali Dal strongly opposes the demarcation of food zones and the attendant restrictions on the movements of food grains. The whole country should be the single food zone.

f) The party shall make special efforts to bring the Thein Dam and the Bhatinda Thermal plants to a speedy completion so that increased and cheaper power and irrigation facilities are made available. Definite efforts would be made for the establishment of an Atomic power station in the state.

g) Co-operative societies would be set up in the rural areas. In all those areas where canal water is not available small irrigation projects would be taken in hand.

Industrial Sector

The Shiromani Akali Dal strongly advocates that all key industries should be under the public sector.

It is of the opinion that consumer industries should be immediately nationalized to stabilize the prices of the consumer goods and to save the poor consumer from exploitation at the hands of the industrialists and the middlemen.

The public sector industries should be established in such a way that the imbalance between different States is removed.

A planned effort to establish agro-industries in the rural areas should be made to relieve the growing population pressure in the urban areas. The industrial management should be democratized by enabling the workers to have a say in the management and by fair distribution of profits between the industrialists and the workers. The credit agencies, especially the nationalized banks, should be directed to invest a fixed ratio of their deposits in the rural areas. Every industrial unit beyond worth one crore assets should be brought under the public sector. The Akali Dal stands for progressive nationalization of Transport.

The Public Sector units should be fully autonomous and manned by competent young executives drawn from a central pool of talent.

Economic Policy

The Shiromani Akali Dal demands that the whole tax structure be revised in such a way that the evasion of taxes and the flow of black money is completely eradicated. It stands for a straightforward system of taxation. The present infrastructure of taxation weighs heavily against the poor and enables the rich to bypass it. The party stands for a more realistic policy in this respect so that the black money running a parallel economy may be usefully employed.

Workers, Middle Class Employees and Agricultural Labour

For their benefits the Shiromani Akali Dal would try its best:

1. To fix need-based wages for industrial workers.
2. To bring progressive improvement in the standard of living of government employees.
3. To re-assess the minimum wages of agricultural labour and to standard of living for them.
4. To take necessary steps to provide roofed accommodation for standard of living for them.
5. To take necessary steps to provide roofed accommodation for the rural and urban poor.

Unemployment

The Shiromani Akali Dal stands for full employment in the country. For such a purpose it is of the firm opinion that the Govt. must provide immediate employment to the educated and trained persons, otherwise reasonable unemployment allowance should be paid to them. This amount should be shared by the centre and the state government. The minimum rates of such an allowance should be as under:

1. Matric and or trained hands	50/- per month
2. B.A.	70/- per month
3. M.A.	100/- per month
4. Engineers and Doctors	150/- per month
5. Other trained Labour	50/- per month

All persons above the age of 65, should be given old-age pension.

Weaker Section and Backward Classes

The Shiromani Akali Dal shall try to improve the economic conditions of the backward classes and weaker sections of Society by extending them facilities for education, employment and other concessions, to enable them to come at par with other sections of society. Food grains at cheaper rates would be made available to them.

Point 4

Educational and Cultural

The Shiromani Akali Dal aims at grooming the Sikhs into a strong and sturdy Nation highly educated, fully aware of its fundamental rights, very well versed in various arts and ever ready to honour the more outstanding of its sons. For such a purpose:

1. The Shiromani Akali Dal regards the educationalists, scientists, philosophers, poets, writers and artists of the Sikh Nation as its most prized asset.

2. The Shiromani Akali Dal stands for compulsory and free education up to matric standard.

3. To check the growing rate of unemployment, Shiromani Akali Dal would try to introduce such courses to study as would enable their students to get immediate employment on completion of a course.

4. The Shiromani Akali Dal shall make arrangements for the education of the rural and weaker Classes and would also make provision for the higher education of the more promising students among them.

5. Punjabi would be a compulsory subject for all students up to the matric standard.

6. Special attention would be paid to the science and technical field of education, with particular emphasis on the study of Nuclear physics and space science in the University.

7. The Shiromani Akali Dal shall try to improve the standard of games and bring them on level with international standards.

Anandpur Sahib Resolution Adopted In 1978

Resolutions adopted, in the light of the Anandpur Sahib Resolution, at open session of the 18th All India Akali Conference held at Ludhiana on 28-29th October 1978, under the presidentship of Jathedar Jagdev Singh Talwandi are as under:

Resolution No. 1

Moved by Sardar Gurcharan Singh Tohra, President, Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, and endorsed by Sardar Parkash Singh Badal, Chief Minister, Punjab.

The Shiromani Akali Dal realizes that India is a federal and republican geographical entity of different languages, religions and cultures. To safeguard the fundamental rights of the religious and linguistic minorities, to fulfil the demands of the democratic traditions and to pave the way for economic progress, it has become imperative that the Indian constitutional infrastructure should be given a real federal shape by redefining the Central and State relation and rights on the lines of the aforesaid principles and objectives.

The concept of total revolution given by Lok Naik Jaya Parkash Narain is also based upon the progressive decentralization of powers. The climax of the process of centralization of powers of the states through repeated amendments of the Constitution during the Congress regime came before the countrymen in the form of the Emergency (1975), when all fundamental rights of all citizens was usurped. It was then that the programme of decentralization of powers ever advocated by Shiromani Akali Dal was openly accepted and adopted by other political parties including Janata Party, C.P.I. (M), D.M.K., etc.

Shiromani Akali Dal has ever stood firm on this principle and that is why after a very careful consideration it unanimously adopted a resolution to this effect first at the All India Akali Conference, Batala, then at Anandpur Sahib which has endorsed the principle of State autonomy in keeping with the concept of federalism.

As such, the Shiromani Akali Dal emphatically urges upon the Janata Government to take cognizance of the different linguistic and cultural sections, religious minorities as also the voice of millions of people and recast the constitutional structure of the country on real and meaningful federal principles to obviate the possibility of any danger to the unity and integrity of the country and, further, to enable the states to play a useful role for the progress and prosperity of the Indian people in their respective areas by a meaningful exercise of their powers.

Resolution No. 2

This momentous meeting of the Shiromani Akali Dal calls upon the Government of India to examine carefully the long tale of the excesses, wrongs, illegal actions committed [against the Sikhs] by the previous Congress Government, more particularly during the Emergency, and try to find an early solution to the following problems:

(a) Chandigarh originally raised as a Capital for Punjab should be handed over to Punjab.

(b) The long-standing demand of the Shiromani Akali Dal for the merger in Punjab of the Punjabi-speaking areas, to be identified by linguistic experts with village as a unit, should be conceded.

(c) The control of headworks should continue to be vested in Punjab and, if need be, the Reorganization Act should be amended.

(d) The arbitrary and unjust Award given by Mrs. Indira Gandhi during the Emergency on the distributions of Ravi-Beas waters should be revised on the universally accepted norms and principles, and justice be done to Punjab.

(e) Keeping in view the special aptitude and martial qualities of the Sikhs, the present ratio of their strength in the Army should be maintained.

(f) The excesses being committed on the settlers in the Tarai region of the Uttar Pradesh in the name of Land Reforms should be vacated by making suitable amendments in the ceiling law on the Central guidelines.

Resolution No. 3 (Economic Policy Resolution)

The chief sources of inspiration of the economic policies and programme of the Shiromani Akali Dal are the secular, democratic and socialistic concepts of Guru Nanak and Guru Gobind Singh. Our economic programme is based on three principles:

(a) Dignity of labour.

(b) An economic and social structure which provides for the uplift of the poor and depressed sections of society.

(c) Unabated opposition to concentration of economic and political power in the hands of the capitalists.

While drafting its economic policies and programme, the Shiromani Akali Dal in its historic Anandpur Sahib Resolution has laid particular stress on the need to break the monopolistic hold of the capitalists foisted on the Indian economy by 30 years of Congress rule in India. This capitalist hold enabled the Central government to assume all powers in its hands after the manner of Mughal imperialism. This was bound to thwart the economic progress of the states and injure the social and economic interests of the people. The Shiromani Akali Dal once again reiterates the Sikh way of life by resolving to fulfil the holy words of Guru Nanak Sahib:

“He alone realizes the true path who labours honestly and shares with others the fruits of that labour.”

This way of life is based upon three basic principles:

i. Doing honest labour,

ii. Sharing with others the fruits of this labour, and

iii. Meditation on the Lord’s Name.

The Shiromani Akali Dal calls upon the Central and the State governments to eradicate unemployment during the next ten years. While pursuing this aim, special emphasis should be laid on amelioration the lot of the weaker sections, scheduled and depressed classes, workers, landless and poor farmers and urban poor farmers and urban poor. Minimum wages must be fixed for all of them.

The Shiromani Akali Dal urges Punjab government to draw up such an economic plan for the state as would turn it into the leading state during the next ten years by raising per capita income to Rs. 3,000 and by generating an economic growth rate of 7% per annum as against 4% at the national level.

The Shiromani Akali Dal gives first priority to the redrafting of the taxation structure in such a way that the burden of taxation is shifted from the poor to the richer classes and an equitable distribution of national income ensured. 9

The main plank of the economic programme of the Shiromani Akali Dal is to enable the economically weaker sections of the society to share the fruits of national income.

The Shiromani Akali Dal calls upon the Central government to make an international airport at Amritsar which should also enjoy the facilities of a dry port. Similarly, a Stock Exchange should be opened at Ludhiana to accelerate the process of industrialization and economic growth in the State. The Shiromani Akali Dal also desires that suitable amendments should be made in the Foreign Exchange rules for free exchange of foreign currencies and thereby removing the difficulties being faced by the Indian emigrants.

The Shiromani Akali Dal emphatically urges upon the Indian government to bring about parity between the prices of the agricultural produce and that of the industrial raw materials so that the discrimination against such states that lack these materials may be removed.

The Shiromani Akali Dal demands that the exploitation of the produces of cash crops like cotton, sugarcane, oil seeds, etc., at the hand of traders should be stopped forthwith and for this purpose arrangements be made for purchase by government of these crops at remunerable prices. Besides, effective steps should be taken by government for the purchase of cotton through the Cotton Corporation.

The Shiromani Akali Dal strongly feels that the most pressing national problem is the need to ameliorate the lot of millions of exploited persons belonging to the scheduled classes. For such a purpose the Shiromani Akali Dal calls upon the Central and State governments to earmark special funds. Besides, the state governments should allot sufficient funds in their respective budgets for giving free residential plots both in the urban and rural areas to the Scheduled Castes.

The Shiromani Akali Dal also calls for the rapid diversification of farming. The shortcomings in the Land Reforms Laws should be removed, rapid industrialization of the State ensured, credit facilities for the medium industries expanded and unemployment allowance given to those who are unemployed. For remunerative farming, perceptible reduction should be made in the prices of farm machinery like tractors, tube wells, as also of the inputs.

Resolution No. 4

This huge gathering of the Shiromani Akali Dal regrets the discrimination to which the Punjabi language is being subjected in adjoining States of Himachal, Haryana, 10

Jammu and Kashmir, Delhi, etc. It is its firm demand that in accordance with the Nehru Language Formula, the neighbouring State of Punjab should give “second” language status to Punjabi because of fairly large sections of their respective populations are Punjabi-speaking.

Resolution No. 5

The meeting regrets that against the “claims” of the refugees who had migrated to Jammu and Kashmir as a result of the partition of the country, no compensation had been provided to them even after such a long time and these unfortunate refugees had been rotting in the camps ever since then.

This Akali Dal session, therefore, forcefully demands that their claims should be settled soon and immediate steps should be taken to rehabilitate them even if it involves an amendment to section 370 of the Constitution.

Resolution No. 6

The 18th session of the All India Akali Conference take strong exception to the discrimination to which the minorities in other states are being subjected and the way in which their interests are being ignored.

As such, it demands that injustice against the Sikhs in other states should be vacated and proper representation should be given them in government service, local bodies and state legislatures, through nominations, if need be.

Resolution No. 7

The 18th session of the All India Akali Conference notes with satisfaction that mechanization of farming in the country has led to increase in the farm yield and a as a result the country is heading toward self-sufficiency in food grain.

However, the session feels that poor farmers are unable to tale to mechanization because of the enormity of the cost involved.

As such, the Shiromani Akali Dal urges upon the Government of India to abolish the excise duty on tractors, sot that with the decrease in their prices, the smaller farmers may also be able to avail themselves of farm machinery and contribute to increase in agricultural produce of the country.

Resolution No. 8

This conference of the Shiromani Akali Dal appeals to the Central and State governments to pay particular attention to the poor and labouring classes and demands that besides making suitable amendments in the Minimum Wages Act, suitable legal steps be taken to improve the economic lot of the labouring class, to enable it to lead respectable life and play a useful role in the rapid industrialization of the country.

Resolution No. 9

This session seeks permission from the Government of India to install a broadcasting station at the Golden Temple, Amritsar, for the relay of Gurbani Kirtan for the spiritual satisfaction of those Sikh who are living in foreign lands.

The session wishes to make it clear that the entire cost of the proposed broadcasting project would be borne by the Khalsa Panth and its over all control shall vest with the Indian Government. It is hoped that the Government would have no hesitation in conceding this demand after due consideration.

Resolution No. 10

This mammoth gathering of the Shiromani Akali Dal strongly urges upon the Government of India to make necessary amendments in the following enactment for the benefit of the agricultural classes who have toiled hard for the sake of larger national interests:

1) Hindu Succession Act be suitably amended to enable a woman to get rights of inheritance in the properties of her father-in-law instead of the father’s.

2) The agricultural lands of the farmers should be completely exempted from the Wealth Tax and the Estate Tax.

Resolution No. 11

This vast gathering of the Shiromani Akali Dal strongly impresses upon the Government of India that keeping in vies that economic backwardness of the scheduled and non-scheduled castes, provisions proportionate to their population should be made in the budget for utilization for their welfare. A special ministry should be created at the Centre as a practical measure to render justice to them on the basis of reservations.

The session also calls upon the government that in keeping with the settlement already made, no discrimination should be made between the Sikh and Hindu Harijans in any part of the country.

Resolution No. 12

The Congress government is called upon to vacate the gross injustice, discrimination done to Punjab in the distribution of Ravi-Beas waters. The Central government must also give approval for the immediate establishment of six sugar and four textile mills in Punjab so that the State may be able to implement its agro-industrial policy.